

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΤΑΛΟΣ

για απόπειρα σατυρικού δράματος
του Μιχάλη Σφακιανάκη

ΗΡΑΚΛΕΙΟ, ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2023

ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΠΑΡΑΓΩΓΗ:
Δικηγορικός Σύλλογος Ηρακλείου

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΣΗ:
Νικόλαος Λογοθέτης, Πρόεδρος
Νικόλαος Κουβίδης, Α' Αντιπρόεδρος
Γεώργιος Γερωνυμάκης, Β' Αντιπρόεδρος
Νικόλαος Καραγιάννης, Γενικός Γραμματέας
Αγγελική Φωτοπούλου-Κακουλάκη, Ταμίας
ΜΕΛΗ:

Οδυσσέας Καλομοίρης
Ευαγγελία (Εβίτα) Καρουζάκη
Αικατερίνη Κοσμαδάκη
Κωνσταντίνος Κουτρομπής
Χαρίλαος Λαγουδάκης-Χρονάκης
Ευτέρπη (Έφη) Μαλλιαράκη
Ευθυμία (Έφη) Σωμαρά
Κυριάκος Τζωρτζάκης
Νικόλαος Φλαμουράκης
Όλια Φορτσάκη

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ:
ΛΕΑΔΗ (Λογαριασμός Ενίσχυσης - Αλληλοβοήθειας Δικηγόρων Ηρακλείου)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΛΕΑΔΗ:
Νικόλαος Φανταουτσάκης, Πρόεδρος
Καλλιόπη Τιτομιχελάκη, Αντιπρόεδρος
Απόστολος Ξυριτάκης, Γενικός Γραμματέας
Μιχαήλ Λασηθιωτάκης, Ταμίας
ΜΕΛΗ:

Μανούσος Ξενάκης
Θωμάς Σαπουντζάκης
Νεκτάριος Χρυσός

© Δικηγορικός Σύλλογος Ηρακλείου

Με την υποστήριξη:

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
MUNICIPALITY OF HERAKLION
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΙΑ ΠΟΛΙΤΕΜΟΥ

Δημοτική
Κοινωνική
Επιχείρηση
Ηρακλείου

Αντί Προλόγου

Η φετινή παράσταση της Θεατρικής Ομάδας του Δικηγορικού Συλλόγου Ηρακλείου εστιάζει σε ένα πρωτότυπο έργο σπουδαίας κατά μορφή και περιεχόμενο αξίας, και αποτελεί μια «απόπειρα» σατυρικού δράματος, όπως επιμένει να τη χαρακτηρίζει ο συγγραφέας της, αγαπητός συνάδελφος και αληθινός μύστης της ελληνικής Γραμματείας και της κρητικής Παράδοσης κ. Μιχάλης Σφακιανάκης.

Ονοματοδότης του έργου ο μυθικός Τάλως, ένα πρόσωπο στο οποίο –όπως θα διαπιστώσει ο θεατής– σωρεύονται πολλαπλές ιδιότητες και συμβολισμοί, και που μαζί με την Ήρα, τον Ιάσονα, τη Μήδεια και τον Χορό –κεντρικό πρωταγωνιστή του σατυρικού δράματος– με τον Σειλινό ως προεξάρχοντα, τις Νοϊάδες και τους Σατύρους θα επιχειρήσουν να μας μηθούν στην ξεχωριστή σημειολογία της παράστασης, αλλά και στη λυτρωτική λειτουργία του κωμικού στοιχείου. Πολύτιμο εργαλείο στην κατεύθυνση αυτή, καθώς και στην ιστορική σύνδεση με τον μύθο και τον τόπο όπου αυτός διαδραματίζεται, η κρητική διάλεκτος, την οποία επιστρατεύει αριστοτεχνικά ο συγγραφέας.

Επιτρέψτε μου, όμως, να εστιάσω και στην ιδιαίτερη συγκινησιακή φόρτιση που συνεπάγεται για όλους μας η φετινή παράσταση. Στα τέσσερα χρόνια που μεσολάβησαν από την παράσταση Στάθης, ο αδόκητος χαμός του αγαπητού συναδέλφου και επί χρόνια σκηνοθέτη της Θεατρικής Ομάδας του Δικηγορικού Συλλόγου –καθώς και αρχικού σκηνοθέτη της παράστασης ΤΑΛΩΣ– Γιώργου Μαρκόπουλου κατάφερε ένα βαρύ πλήγμα στην καλλιτεχνική ζωή της πόλης και στην οικογένεια του Δ.Σ.Η. Σε συνέχεια του ισχυρού αποτυπώματος του εκλιπόντος, το ανέβασμα της παράστασης ΤΑΛΩΣ έγινε εφικτό μέσα από τη νέα πνοή και σκηνοθετική ματιά στο έργο από την καταξιωμένη Ηρακλειώτισσα σκηνοθέτιδα και ηθοποιό κ. Σοφία Δερμιτζάκη.

Για την απόδοση του πολύπλευρα απαιτητικού αυτού θεατρικού πονήματος, οφείλουμε θερμές ευχαριστίες στη σκηνοθέτιδα και τους συναδέλφους που συμμετέχουν, καθώς και στο σύνολο των συντελεστών της παράστασης, που, άοκνα και με ιδιαίτερο ζήλο, αφιέρωσαν τους τελευταίους μήνες μεγάλο τμήμα του χρόνου τους, παρά τις αυξημένες επαγγελματικές και προσωπικές τους υποχρεώσεις.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες στη συνάδελφο κ. Βούλα Επιτροπάκη για την επιμέλεια του Προγράμματος και την εξαιρετική συμβολή της στα σκηνικά, τα κοστούμια και τις μάσκες της παράστασης, στον ταλα-

ντούχο συνθέτη κ. Διονύση Παπαμήτσο για την πρωτότυπη μουσική που πλαισιώνει την παράσταση, στην εξαιρετη χορογράφο κ. Βάσω Νιακάκη για την χορογραφίες, στον συνάδελφο κ. Απόστολο Ξυριτάκη για την καθοριστική συμβολή του στην κατασκευή των σκηνικών και του οπλισμού που χρησιμοποιείται, καθώς και σε όσους συνέβαλαν στο άρτιο αποτέλεσμα της παράστασης, που είμαι σίγουρος ότι θα απολαύσετε.

Τέλος, όχι από υπερβολή αλλά από ειλικρινή αναγνώριση, επαναλαμβάνω την αγαθή τύχη και τιμή να έχουμε την ευκαιρία να παρουσιάσουμε επί σκηνής το πρωτότυπο έργο του Μιχάλη Σφακιανάκη, τον οποίο ευχαριστούμε εκ βάθους καρδιάς. Το μεράκι, η χαρά και η προθυμία με την οποία αγκάλιασαν, για μία ακόμη χρονιά, όλοι οι – στο παρασκήνιο και προσκήνιο– συμμετέχοντες και συντελεστές το φετινό εγχείρημα της Θεατρικής μας Ομάδας, μας γεμίζει υπερηφάνεια και βεβαιότητα ότι η παράδοση της συμβολής του Δικηγορικού Συλλόγου Ηρακλείου στην πολιτιστική ζωή του τόπου μας θα συνεχίσει να διατηρεί, όπως και αυτό το καλοκαίρι, τα υψηλής ποιότητας χαρακτηριστικά που τη διακρίνουν.

Ηράκλειο, Ιούλιος 2023

Νίκος Λογοθέτης

Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ηρακλείου

ΤΡΙΑΝΤΑ (30) ΧΡΟΝΙΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ
ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Τριάντα (30) χρόνια κλείνουν φέτος από την πρώτη θεατρική παράσταση των δικηγόρων Ηρακλείου, τη **Φαύστα** του Μποστ, σε σκηνοθεσία Γιώργου Μαρκόπουλου.

Ακολούθησαν:

- ▶ το 1994 *Η Επέτειος* του Άντον Τσέχωφ σε σκηνοθεσία Στέλιου Καστρινάκη,
- ▶ το 1997 *Ο Καπετάν Μιχάλης* του Ν. Καζαντζάκη,
- ▶ το 2007 *Οι Αδερφοφάδες* του Ν. Καζαντζάκη
- ▶ το 2009 και 2013 ο *Πλούτος* του Αριστοφάνη,
- ▶ το 2011 το *Όττω τις ξραται* σε ποίηση Οδυσσέα Ελύτη,
- ▶ το 2019 ο *Στάθης* αγνώστου ποιητή της Κρητικής Αναγέννησης, – όλα σε σκηνοθεσία Γιώργου Μαρκόπουλου και
- ▶ σήμερα ο *Τάλως*, αρχικά σε σκηνοθεσία Γιώργου Μαρκόπουλου και μετά τον πρόωρο χαμό του σε σκηνοθεσία της Σοφίας Δερμιτζάκη.

Οι Διοικήσεις του ΔΣΗ και του ΛΕΑΔΗ συνεχώς από την εποχή του Μιχάλη Φαρσάρη μέχρι και σήμερα δεν εφείσθησαν δαπανών και, κυρίως, εμψύωσης για την Θεατρική Ομάδα του Συλλόγου.

Τριάντα (30) χρόνια τώρα οι δικηγόροι στο Ηράκλειο κάνουμε Θέατρο για την ψυχή μας, προσφέροντας την ουσία της σκέψης και των συναισθημάτων μας στο κοινό. Ίσως, γι' αυτό πετύχαμε οι παραστάσεις μας να μείνουν στη συνείδηση όσων τις είδαν ως μέτρο για το πού μπορεί να φτάσει ο ερασιτέχνης όταν «εράται την τέχνη» του. Ίσως, γι' αυτό όσα Μέλη της Ομάδας έφυγαν απ' την ζωή βρίσκονται μαζί μας σε κάθε πρόβα και σε κάθε παράσταση. Ίσως, γι' αυτό οι εφεδρείες μας δεν τελειώνουν.

Τριάντα (30) χρόνια πολιτισμού λοιπόν! Πολιτισμού με αναφορά στην Κρήτη, στη γλώσσα της και τους ανθρώπους της. Γιατί, πάντα, «έν αρχῇ ἦν ὁ λόγος»...

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Απ' όντεν ήμουνε μικιός, ρώτημα μέγα το 'χα
είντα λοής αδραγαθιές έκαμεν ο Ιάσως,
κι ομπρός ομπρός τον είχανε στσι ήρωες – οραμάνι.
Σαν να 'χαν άλλοι τσι δουλειές κάμει ν-αντίπητού ντου,
κι αυτός το νάμιν έβγαλε, άδικα των αδίκω,
πως ήταν, τάξε, μπας-ουστάς κι οι γι-άλλοι καρακόλια.

Εδά καιρό, την Μήδεια του μέγα-ν Ευρεπίδη
έπιασα και μετάγραφα στα κρητικά και τότες
ήμπα σε μέγα διαβρέ για μια παντέρμη λέξη
που τού 'πενε η Μήδεια απάνω στη μαλιά ντως:
είπε τον «Μιαρώτατο», τάξε μου πως εβρώμει
κι ήτον και μέγ' αμαρτωλός. Από 'παδέ την είχα
κι από κειδέ την ξάνοιγα, κι είπα πως είναι πρόπον
να την-ε πω στα Κρητικά: «Ανάθεμά σε, βρώμο!»
Πλια κάτω, λέει την κι αυτός «Μιαρωτάτη», τότες
που 'σφαξε τα κοπέλια ντως, να γδικιωθεί το πάθος
α-που 'χε με τα λόγου ντου, κι ήμπε στην αμαρτία,
και την μετάγραφα κι αυτή: «Ανάθεμά σε, βρώμα»!

Βρώμος και βρώμα, το λοιπόν, εκάμαν συναλλήκι,
κι εβγήκανε τρεις βασιλιές σφεντύλι, να 'ν' αιτία!
Μια του Αιήτη, του κυρού τση Μήδειας, α-που 'χε,
'ποκατωθιώς του Καύκασου, ρηγάτο στην Κολχίδα.
Σαν έφταξ' ο Ιάσωνας κι η Μήδεια τον είδε
έχασε τα ιλούδια τζη ν-από την ομορφιά ντου,
κι έκαμε-ν ό,τι 'μπόρεινε να του 'φραθεί τα κάλλη.
Μούδε τον κύρη ελόγιασε μούδε την αρχοδιά τζη,
μόνο 'πιασε και του 'δωκε τση βασιλιάς το βήλο:
μι' αρνοπροβιά ολόχρυση κι απ' το θεό πεμπάτη¹,

¹ Ως, καθώς θα κατέχετε, ένα χρυσό κριγιάρι
έπεψε, λέει-ν, ο θεός και το καβαλικέψαν
δυο βασιλιόπουλα ορφανά, ο Φριξος με την Έλλη
κι επέταξε –μ' είναι φτερά άθρωπος δεν γατέχει–,
κι εφύγανε συτζιμερά, κι απ' το χαημό 'γλιτώσαν
που των εκατεργιάζοντον η μητρυγιά-ν α-που 'χαν.
Εις την Κολχίδα έφταξεν στην υστεριά ο Φριξος

που 'χεν ο Φρίξος μια φορά δοσμένη του Αιήτη
και την ακριβοστερευγε σ' ένα δέντρο στ' αόρι,
κι είχ' ένα δράκο κατωθιώς και το 'βλεπε, ως λένε.
Και δεν έφταξε η εζημιά, μόνο 'πιασαν οι βρώμοι
κι εσφάξαν και τον Άψυρτο απάνω στο φευγίτο ντως,
τ' Αιήτη τον μικρόν υγιό, τση Μήδειας τ' αδέρφι.
Και τον-ε κόψανε γουλιές, κι απώς τον επετάξαν
επά κι εκείέ, στη θάλασσα κι εστάθη-ν ο Αιήτης
κι εμάζωνε ό,τι 'πλαιγε κι ως να μονομερίσει
του κοπελιού ντου το κορμί, για να το θάψει ακαίριο,
επήρανε κι αυτοί καιρό κι εφτάξαν στην Ελλάδα.

Κι απής εκαταστέσανε άκλερο τον Αιήτη,
κι εφτάξανε στον τόπο ντως, ευρήκαν τον Πελία,
πρώτο μπάρμπα του Ιάσονα, κι ερήγευενε ακόμη.
Ετούτοσάς τον έπεψεν, κοπέλι, τον Ιάσο
μ' άλλους πολλούς απ' τσι ήρωες να πάνε να του φέρουν
τ' άρχο Κριγιού τ' ολόχρυσο δερμάτι απ' την Κολχίδα.
Κακής ώρας φανέρωμα ήτον κι αυτός, κι εσκέφτη
πως δε 'θελ' 'α γιαγύρουνε μηδένας τως οπίσω,
κι ετσά, θα ήτον βασιλιάς στην Ιωλό για πάντα.
Μα 'δωκ' ο θιος κι εγιάγυραν ο βρώμος με την βρώμα
κι εβρήκαν το λουβόγερο κι ακροκατουρημένο.
Εδώκανέ ν-του την προβιά, μα εντισκάρωσέ ντως,
κι ένα καζίκιν έδωκε του Ιάσο αντίς ρηγάτο.
Κι έπιασε, σκιας, η Μήδεια τσι τρεις του θυγατέρες,
κι είπε ντως: «Για 'κλουθάτε μου, να ιδείτε ένα θάμα»!
Εκλούθηξαν, οι γι-άπλανες, και πιάνει ένα κριγιάρι
γερατζασμένο, σφάζει το, μελειάζει το, κι απόκειας
σ' ένα μπουγαδοτσίκαλο το 'βρασε μόνο μόνο
κι απώς, σειρώνει το ζουμί και το σαλαβατίζει,

αμοναχός. – Την Έλλη ντως, εκείά που 'ποκρεμούντον
για να θωρεί απ' τα ψηλά τσι τόπους που περνούσαν,
την ηύρε ζάλη, κι έπεσε στη θάλασσα, κι επνίγει. –
Κι απής επάτησε τη γης κι εσώθηκε, κουρμπάνι
έκαμ' ο Φρίξος τον κριγιό –Κρίμας στο έχνος! Κρίμας!–,
και το 'γδαρε κι άλλο 'καψε κι άλλο 'φαε απ' το κρέας
και την προβιά ντου έδωκε του βασιλιά τ' Αιήτη
– ρεγάλο και ξαντίμεμα στο καλοσκάμμισμά ντου...

κι έναν κριγιό χρονιάρικο έβγαλ' απ' το καζάνι.
Λέει ν-τως τότες: «Ίδετε; Αν διάξετε το ίδιο
του κύρη σας, από ξαρχής θα 'χει το βασιλίκι»!
Και τον εκαταντήσανε οι κόρες του κριγιάρι,
κι εσφάξαν τονν κι εβράσαν τον, τάξε να νηκέψει,
ως καθώς των αρμήνεψε η Μήδεια, η βρώμα!
Μ' άδικο κόπο κάμανε! Νεήκεψη δεν είδε,
κι ας τον εσυχοξάφριζαν, κι ας εσυχοσυμπαίναν...
Βρασμένο τον εθάψανε, βρασμένο, στακωμένο,
και το ζουμί είντα κάμανε άθρωπος δεν γατέχει...
Μέγα το κρίμα, κι έφυγαν η βρώμα με το βρώμο,
να μη κακοποδώσουνε κατά τα έργατά ντως!

Τρίτο ρηγάτο, κι ύστερο, στην Κόρινθο χαλάσαν
(απού γλακούσαν κι ήρθανε, το κρίμα να γλιτώσουν)
του Κρέοντα, απού 'θελε γαμπρό ντου τον Ιάσο,
κι ας ήταν με τη Μήδεια δυο φορές παιδιωμένος.
Ως το 'κουσεν η Μήδεια, τα νεύρα τζη επαίξαν
και πιάνει, για να γδικιωθεί, και πέμπει ένα φουστάνι
τση νύφης, τάξε χάρισμα, κανίσκι για το γάμο.
Ως τό ειδ', η κακορίζικη, τσ' ήρεσε κι έβαλέ ντο,
μα 'βγεν φωθιά θεοτική, κι έκαψε το κορμί τζη,
κι ομάδι τζη, τον κύρη τζη τον Κρέοντα, το Ρήγα,
που μόνταρ' ο τρις-τσιφτελής, ήμπαρ και τη γλιτώσει.
Κι απώς, εγλάκα κι έφυγε, κι επήγε στην Αθήνα,
να βρει στ' Αιγέα τσ' αγκαλιές ανάπαψη, ως είπαν.
Μα πρίχου φύγει, έπιασε τα δυο κοπέλια που 'χε
με τον Ιάσο, αρσενικά, κι έσφαξε σαν τα ρίφια.
Ε δέ γυναικάς γδικιωμός! Καταστροφή μεγάλη!²

Ας είν' εδά! Πριν φτάξουνε να πάνε στου Πελία,
στη θάλασσα αρμενίζανε, κι ως λέν οι ριμαδόροι,

² Λένε πως Ιάσωνα ήτονε η γι-αιτία
κι εχάλασε κι η βασιλιά εις το νησί τση Δήμνος
όντεν επούλησε σεβντά κι έρωντα τση Υψηπύλης,
α-που 'τονε βασίλισσα, κι είχενε το ρηγάτο
μοναχικό, κι ερήγευγε δίχως αντρούς κανάκι.
Τέσσερα σκιας βασιλεια εχάθησαν και πάνε
αιτία να 'ν' του Ιάσωνα το διώμα και το κάλλος...

είχεν ο Δίας όργητα μετά ντως στελιωμένη
πως έσφαξαν τον Άψυρτο –μεγάλη-ν αμαρτία!–,
κι είχε βαρμένο το Βοριά στο φυσερό, κι εφύσα,
κι εδέρουντον στα κύμματα, κι εφτάξανε στην Κρήτη.

Στην Κρήτη, λέει, τότεσάς ήτον ένα θερίο
–περίτου σαραντάπηχος–, μπακιροκαωμένο
από τον μέγαν Ηφαιστο, τον Κύρη των χαρκιιάδω.
Ταλω-ν ελέγαν το θεριό, κι ως λεν οι κατεχάροι,
είχεν σσι Σίσες κατοικιά στων περβολιών τη μέση.
Κι είχε φτερά κι επέτανε, κι εγύριζε την Κρήτη
τρεις φορές την ημέρα –Ναι!– ωσάν τ' αεροπλάνο,
κι όπου κι αν έβριγνε οχτρό γ-ή ξένο εμόνταιρονέ ν-του,
κι αθούβαλη τον έκανε μέχρι να πεις «Μανά μου»!

Ετούτοσάς, ο Τάλως, λέει, την Μήδεια ως είδε
τα 'χασε από τα κάλλη τζη, κι αυτή, η μπάση-βρώμα,
του σίμωσε, τάξε, κι αυτή, τον είδε κι έρεσέ τζη,
κι απανθωιάς σσι γλύκες τως, έπιασε κι έσυρέ ν-του
μια μπρόκα, που 'χεν ο θεός στον πόδα ντου βαρμένη,
κι εχύθηκε από 'κειδά, στο χώμα, ένα πράμα
α-που το λέγανε «ιχώρ», κι επόθανε, κι επήγε...
Άλλοι πως αίμα θεϊκό λέσινε πως εχύθη,
μα 'γώ θαρρώ πετρέλαιο θα 'τρεξεν γ-ή βεζίνα!

Ετούτανά πολέμησα ρίμα να τα συντάξω,
μα δεν μου 'βγαν ως ήθελα –τάξε μου, τραγωδία–,
μόνο μου 'βγαλ' ο δαίμονας παιγνίδι, κι η γραφή μου
στ' αστείο και στο χάχαρο εγύριζε κι επήγε:

Ο Σειλινός κι οι Σάτυροι στον τόπον εβρεθήκαν
μαρτύροι, κι εθωρούσανε, κι ως μου 'παν τα χω 'γράψει.
Κι όσοι δε μου πιστέψετε, αν τύχει κιαμιά μέρα
και τσι παντήξετε ποθές στην παινεμένη Κρήτη,
θα σας τα πουν ως τα είδανε, με νι και με το σίγμα!

Αφρουκαστείτε, το λοιπόν, κι ας πιάσει ο που 'χει γνώση,
για να κατέχει κι αλλωνών αρμηνεμιά να δώσει.

Ηράκλειο, Φλεβάρης 2018
Μιχάλης Σφακιανάκης

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΙΔΟΣ

Ο Τάλως θεωρείται ως το πρώτο ρομπότ που αναφέρεται στη Μυθολογία. Κατασκευάσµα του Ηφαίστου, για τον Μίνωα, ή του Δία, για την Ευρώπη, ή του Δαιδάλου. Άλλοτε, πάλι, λογαριάζεται ως ο έµψυχος φύλακας της Κρήτης, στερνός απόγονος της εποχής του Χαλκού, γιος ή από το γένος του Κρήτα ή του Οينوπίωνα, πατέρας του Φαιστού, του ίδιου του θεού της φωτιάς Ηφαίστου που, µε τη σειρά του, είχε γιο τον Ραδάμανθυ.

Άλλη εκδοχή θέλει αυτόν τον τόσο βαθιά ριζωµένο στη λαϊκή συνείδηση γίγαντα να συνδέεται µε δεσµούς συγγένειας µε τον Μίνωα, ως τρίτος αδελφός του, µετά τον Σαρπηδόνα και τον Ραδάμανθυ. Ως φύλακας, διέσχισε το νησί από άκρη σε άκρη τρεις φορές την ηµέρα πετώντας βράχους στη θάλασσα, όπως είχαν κάνει οι Λαιστρυγόνες στον Οδυσσέα και τους συντρόφους του, και αποτρέποντας όσους ξένους αποβιβάζονταν να προχωρήσουν στο εσωτερικό τού νησιού, αλλά και εµποδίζοντας τους ντόπιους να φύγουν από το νησί χωρίς την άδεια του Μίνωα. Αν κάποιος παραβίαζε τους κανόνες, τότε ο Τάλως πηδούσε στη φωτιά, πυράκτωνε το στήθος του και µετά έσφιγγε τον παραβάτη πάνω του και τον έκαιγε.

Μια άλλη εκδοχή τον καθιστά περισσότερο “πολιτικό” πρόσωπο, µε την έννοια ότι διασφάλιζε την οµαλή λειτουργία των κοινοτήτων. Τρεις φορές τον χρόνο µετέφερε τις χάλκινες πλάκες των νόµων απ’

άκρη σ' άκρη στο νησί, υποδεικνύοντας το σωστό και το δίκαιο στους κατοίκους της υπαίθρου.

Ο Τάλως συμβολίζει, αφενός, τη μεγάλη τεχνολογική εξέλιξη της μινωικής μεταλλουργίας, αφού οι Μινωίτες κατάφεραν να φτιάξουν μόνοι τους έναν υπερήρωα από χαλκό και, αφετέρου, ο Τάλως αποδίδει δικαιοσύνη, γεγονός που δείχνει τη μεγάλη σημασία που έδιναν οι Μινωίτες στον θεσμό αυτόν.

Ο Τάλως εθεωρείτο άτρωτος, σε όλο του το σώμα, εκτός από το κάτω μέρος της κνήμης, όπου βρισκόταν μια μικρή φλέβα που την έκλεινε ο αστράγαλος. Όταν έφτασαν οι Αργοναύτες στο νησί, η Μήδεια τού έβγαλε το καρφί από τη φτέρνα, που κρατούσε το θεϊκό υγρό μέσα του (βλ. *αχιλλειος πτέρνα*), αφού του υποσχέθηκε την αθανασία ή, με μάγια, κατόρθωσε να του σχίσει τη φλέβα, οδηγώντας τον στον θάνατο.

Στο έργο ΤΑΛΩΣ του Μιχάλη Σφακιανάκη και στην παράστασή μας, λαμβάνει χώρα στην Κρήτη ένα από τα επεισόδια της «Αργοναυτικής Εκστρατείας». Οι Αργοναύτες φτάνουν ταλαιπωρημένοι και καρβοτσακισμένοι μετά από τη θύελλα που τους έστειλε ο Δίας ως τιμωρία για τον θάνατο του Αψύρτου. Ο Σειλινός με τους Σατύρους καλούνται από την Ήρα να προειδοποιήσουν τον Ιάσονα προκειμένου να φύγει, για να μην τους βρει ο Τάλως, το θεριό.

Στην εκδοχή αυτή, ο Τάλως, ο μπακιρένιος γίγαντας, θανατώνεται, ως θύμα της σαγήνης της Μήδειας. Ο Έρωτας και οι μαγγανείες του διατρέχουν όλο το έργο. Η γενναιότητα και αντρειοσύνη του Ιάσονα αλλά και του φοβερού και τρομερού γίγαντα Τάλω απομυθοποιούνται, όπως απομυθοποιείται και κάθε αντρειοσύνη που δεν έχει ψυχή, αλλά στηρίζεται στο ...«σκουτάρι, στο σπαθί και το βαρύ πελέκι».

Ευχαριστώ θερμά τον Δικηγορικό Σύλλογο Ηρακλείου και τον πρόεδρο Νίκο Λογοθέτη για τη στήριξη, καθώς και τον πολυτάλαντο Μιχάλη Σφακιανάκη για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε να σκηνοθετήσω το έργο του και να συνεχίσω το σπουδαίο έργο του Γιώργου Μαρκόπουλου.

Η Θεατρική Ομάδα του ΔΣΗ έχει αποδείξει, επί χρόνια σε αυτήν την πόλη, την αξία της και την αμέριστη αγάπη της για το Θέατρο, αλλά και τις τέχνες γενικότερα, βάζοντας όχι ένα λιθαράκι μόνο αλλά αποτελώντας ένα σημαντικό κομμάτι της πολιτιστικής ζωής. Είναι ένας πλούτος για την πόλη μας και τη ψυχή μας!

Ηράκλειο, Ιούνιος 2023
Σοφία Δερμιτζάκη, Σκηνοθέτις

Η σκηνοθέτις Σοφία Δερμιτζάκη
εν ώρα διδασκαλίας

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Κείμενο: Μιχάλης Σφακιανάκης
Σκηνοθεσία: Σοφία Δερμιτζάκη
Σκηνικά – Κοστούμια: Βούλα Επιτροπάκη, Σοφία Δερμιτζάκη
Μουσική – Σύνθεση: Διονύσης Παπαμήτσος
Χορογραφίες: Βάσω Νιακάκη

Πρώτη παράσταση: 8 Ιουλίου 2023
Δημοτικό Κηποθέατρο «Ν. Καζαντζάκης», Ηράκλειο

- Ήχος – Φωτισμοί: Αντώνης Αλεξάκης
- Ηχογράφηση μουσικής και χορικών: *Studio Vasmaris*,
Home Studio Διονύσης Παπαμήτσος
- Έπαιξαν οι μουσικοί: Γιάννης Δροσανάκης (λύρα),
Γιάννης Ρομπογιαννάκης (θιαμπόλι – ασκομαντούρα)
- Μακέτα Σκηνικού: Στέλλα Στρατιδάκη
- Κατασκευή Σκηνικών: Απόστολος Ξυριτάκης,
Γιώργος Αναστασόπουλος
- Θεατρικές μάσκες: Βούλα Επιτροπάκη
- Κατασκευή οπλισμού του Ιάσονα: Απόστολος Ξυριτάκης
- Κατασκευή καπέλων, κεράτων, ασκιού:
Κορνήλιος Μπαρμπουνάκης
- Ράψιμο κοστούμιών: Εργαστήριο ραπτικής «Κάρμεν & Ζαχαρίας»,
Κλαίρη Αντωνιδάκη-Γαρεφαλάκη
- Επιμέλεια Προγράμματος: Βούλα Επιτροπάκη
- Επιμέλεια αφίσας: Ειρήνη Φερετζάκη
- Υποβολέας: Εύα Σολάκη
- Φωτογραφίες: Μάνος Πολιτάκης

ΔΙΑΝΟΜΗ

ΗΡΑ	Μαρία Φιλιππάκη
ΙΑΣΟΝΑΣ	Μάνος Χριστοφακάκης
ΜΗΔΕΙΑ	Κέλυ Γαρεφαλάκη
ΤΑΛΩΣ	Στέλα Διακάκη

ΧΟΡΟΣ:

ΣΕΙΛΙΝΟΣ:	Μιχάλης Σφακιανάκης
ΝΑΪΑΔΕΣ:	Κατερίνα Δουλγεράκη Μαρίνα Φανιουδάκη
ΣΑΤΥΡΟΙ:	Αθηνά Γαρυφαλάκη Μαρία Δαμανάκη Κωστής Δασκαλάκης Μαριάννα Δερμιτζάκη Δέσποινα Καραπάνου Χάρης Λαγουδάκης Έλλη Μιχελάκη Εύα Πατρικαλάκη Δέσποινα Σαϊτάκη Γιάννης Σμπώκος Μαρία Σμπώκου Αλεξάνδρα Σπυριδάκη Ελένη Χαφνάβη

(Μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου Ηρακλείου)

Η μακέτα του σκηνικού της παράστασης

